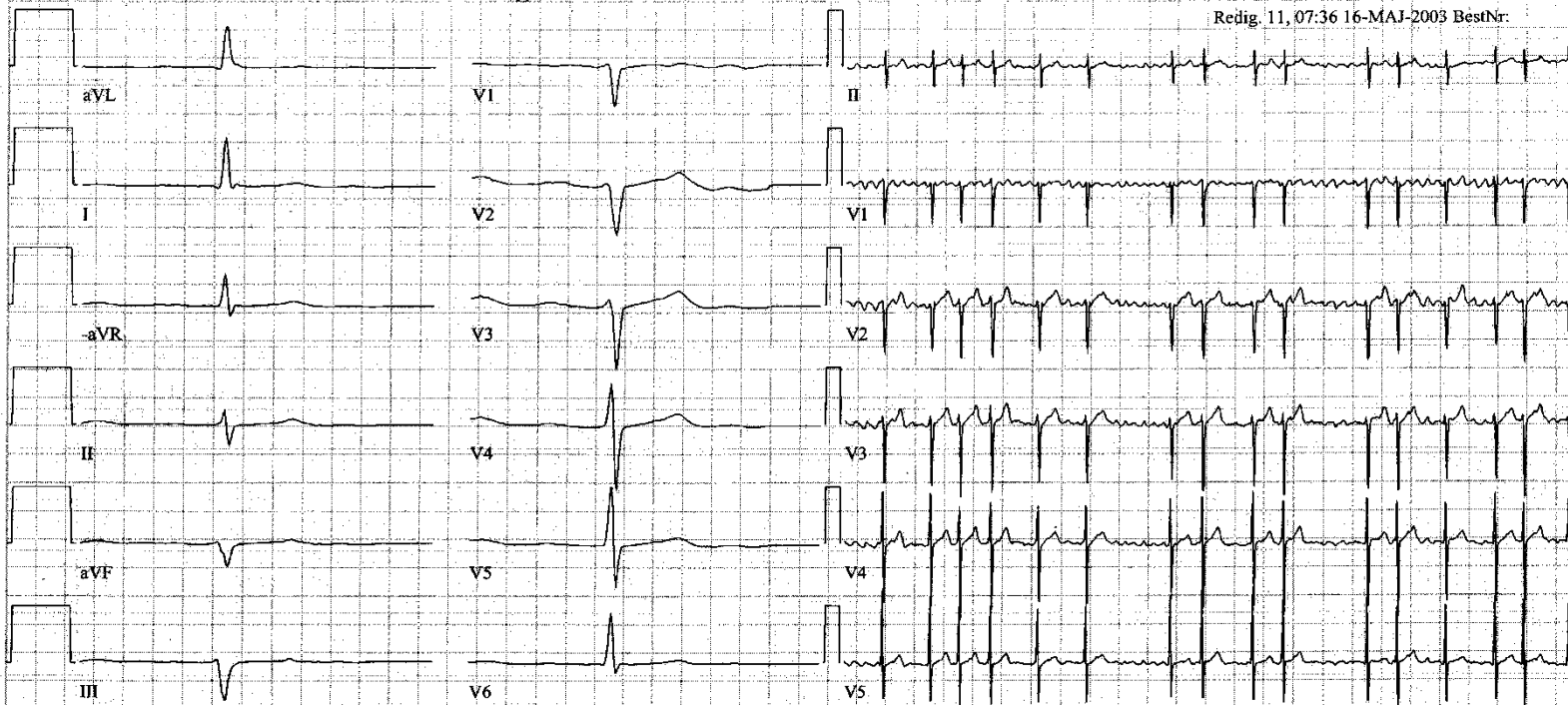


# Förmaksflimmer



Tord Juhlin  
ÖL, Kard klin SUS Malmö

Vad är  
förmaksflimmer?



██████████  
 ██████████  
 Man  
 Enhet: 0

|                |         |     |
|----------------|---------|-----|
| Kammarfrekvens | 95      | s/m |
| PQ-tid         | *       | ms  |
| QRS-duration   | 76      | ms  |
| QT/QTc         | 328/412 | ms  |
| P-R-T-axel     | * -31   | 44  |

15-MAJ-2003 13:13:14

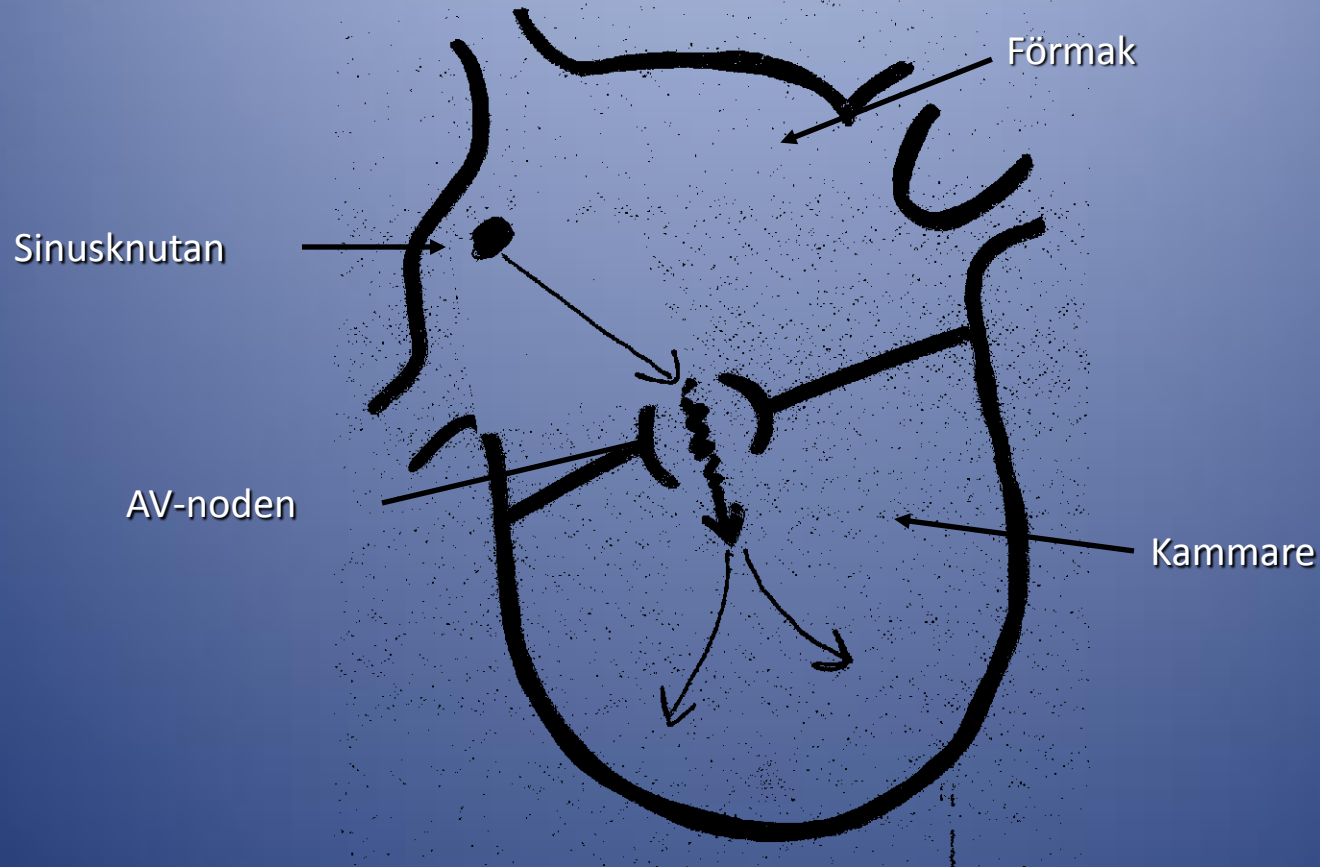
KLIN FYS AVD-MAS

FÖRMAKSFLIMMER  
 VÄNSTERSTÄLLD EL-AXEL  
 LÅTTA T-FÖRÄNDRINGAR  
 VID JÄMFÖRELSE MED EKG 13-NOV-2002 13:48,  
 VÄSENTLIGEN OFÖRÄNDRAT

Beställare:

Granskad av: EJ GRANSKAT

# Sinusrytm (normal hjärtrytm)



# FÖRMAKSFLIMMER

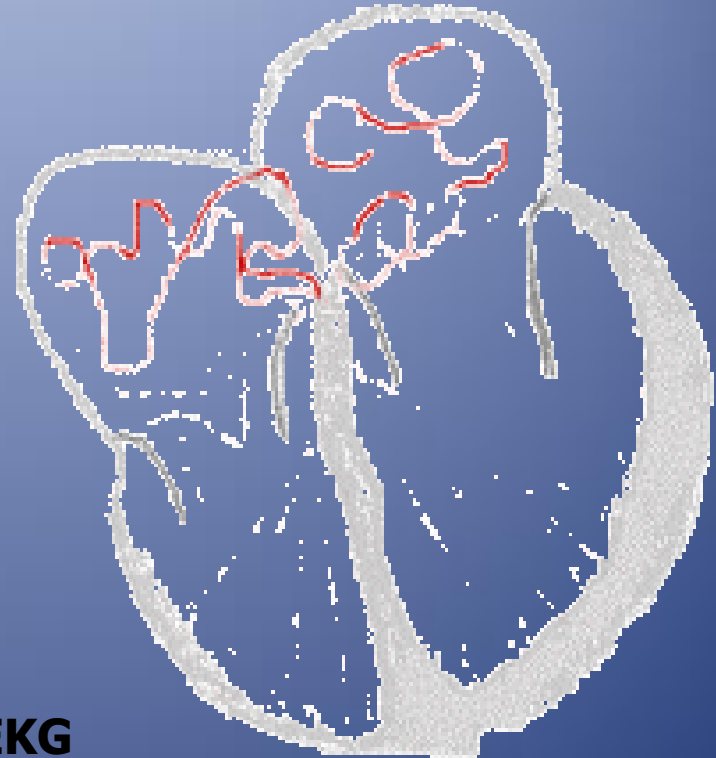


# Vad händer vid förmaksflimmer?

**Sinusrytm**



**Förmaksflimmer**



**EKG**



**Förmaksflimmer**

**Sinusrytm**

# Förekomst

>210 000 (2,9 %) svenskar har  
förmaksflimmer

300 000?

>75 år 12,3% om inkl “tysta” c:a 15%

Vanligare än man trott (100 000)

Faror med  
flimmer?

Symptomen

Hjärtpåverkan?

Stroke!

# Stroke

Blodpropp som täpper till någon av hjärnans pulsådor vilket ger hämmad syretillförsel och medför att hjärncellerna dör

Varför stroke av  
förmaksflimmer?

Stillastående förmak

Stillastående blod

Blodproppar

# TEE

MI: 0.5  
Car TEE-MA 2d 03

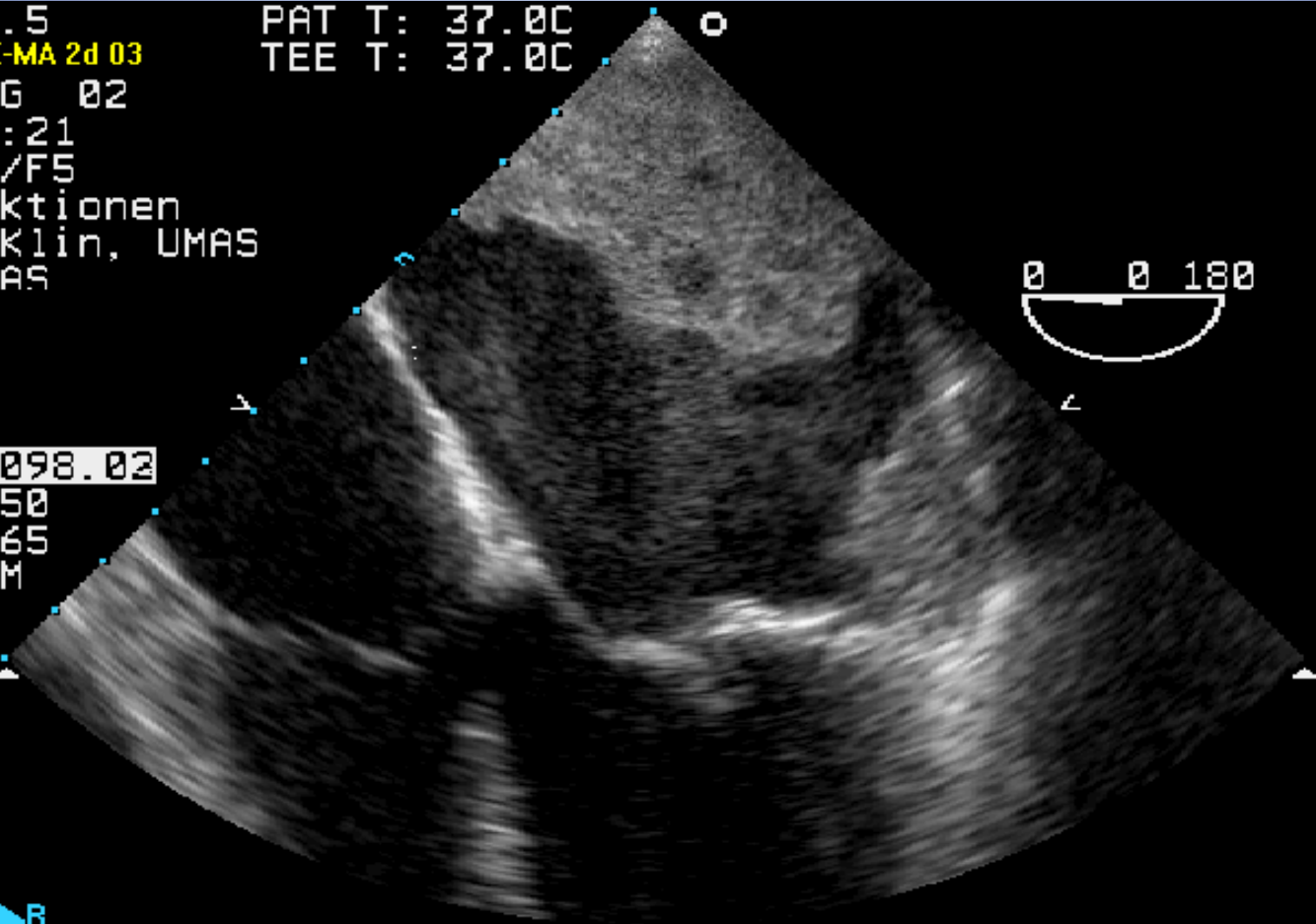
PAT T: 37.0C  
TEE T: 37.0C

27 AUG 02  
12:21:21  
2/0/E/F5  
Ekosektionen  
Kard.Klin, UMAS  
TFF-MAS

00098.02

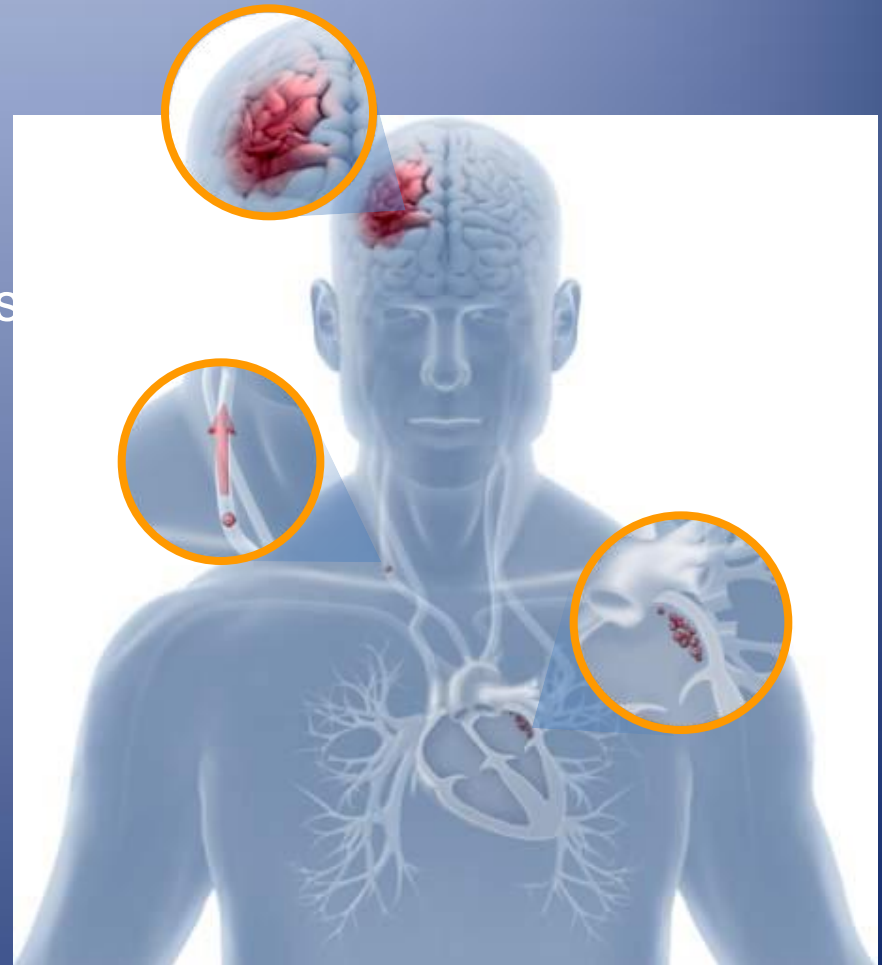
GAIN 50  
COMP 65  
118BPM

13CM  
52HZ



## AF confers an increased thromboembolic risk, notably in the brain

- AF confers a **near 5-fold risk** of stroke<sup>1</sup>
- It is estimated that 20% of all strokes are caused by AF<sup>2</sup>
- AF is often asymptomatic<sup>3</sup>
- The absence of symptoms (e.g. palpitations) does not imply a lower risk of thromboembolism<sup>3</sup>



1. Wolf et al. *Stroke* 1991;22:983-8.

2. Friedman et al. *Circulation* 1968;38:533-541.

3. Flaker et al. *Am Heart J* 2005;149:657-63.

# Stroke

30 000 stroke/år i Sverige

30 % orsakas av förmaksflimmer

9000!

Stroke relaterade till ff kostar  
4-5 miljarder kronor/år

# Vad skyddar mot stroke?

Waran<sup>®</sup>

Pradaxa<sup>®</sup> (dabigatran)

Xarelto<sup>®</sup> (rivaroxaban)

Eliquis<sup>®</sup> (apixaban)

Trombyl skyddar inte!

# EMBOLIRISKEN ÖKAR MED CHA<sub>2</sub>DS<sub>2</sub>-VASc- poäng.

| CHA <sub>2</sub> DS <sub>2</sub> -VASc-<br>poäng | Årlig tromboembolisk risk<br>utan antikoagulantibehandling |
|--|--|
| 0  | 0.78 %   |
| 1  | 2.01 %   |
| 2  | 3.71 %   |
| 3  | 5.92 %   |
| 4  | 9.27 %   |
| 5  | 15.26 %  |
| 6  | 19.74 %  |
| 7  | 21.50 %  |
| 8  | 22.38 %  |
| 9  | 23.64 %  |

Hur många behandlas?

93 % har indikation

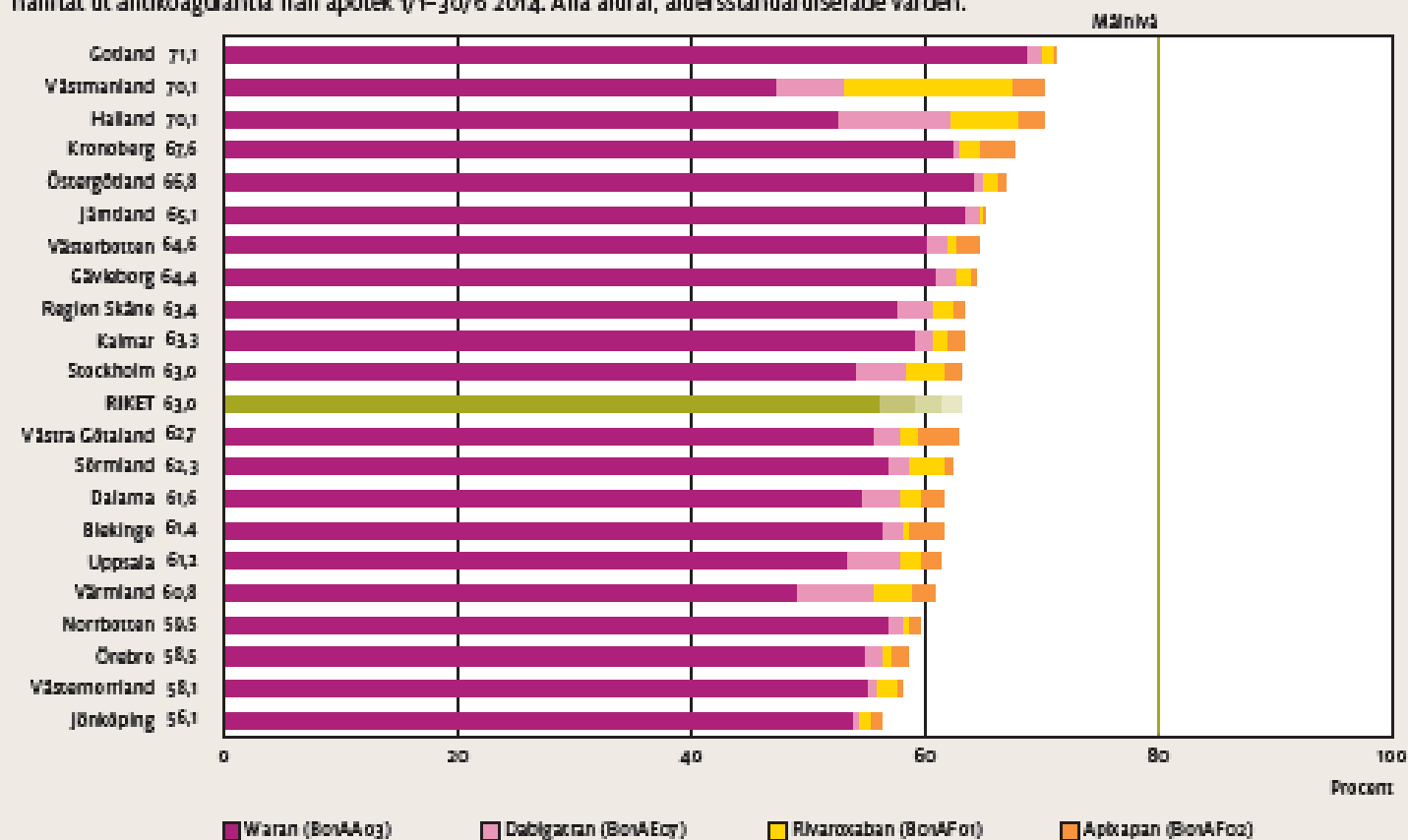
SoS mål 80 %

2013 42 %!!!

# Perorala antikoagulantia vid förmaksflimmer

- Adekvat antikoagulantibehandling ger riskreduktion med >80% för tromboembolism
- 50-60% får adekvat profylax
- Med 80% kan 300 stroke förhindras i Skåne
- Hitta patienterna!

DIAGRAM 10A – LÄN: Andel patienter som sjukhusvårdats med förmaksflimmer och riskfaktor för stroke under 2011–2013, och som hämtat ut antikoagulantia från apotek 1/1–30/6 2014. Alla åldrar, åldersstandardiserade värden.



Källa: Läkemedelsregistret och Patientregistret, Socialstyrelsen.

Med 80% kan 300-400  
stroke förhindras i Skåne

# Socialstyrelsen 2015

## *Hälso- och sjukvården bör*

- erbjuda personer med förmaksflimmer och förhöjd risk för stroke ( $\text{CHA}_2\text{DS}_2\text{VASc}$  2 eller större) behandling med apixaban, dabigatran, rivaroxaban eller warfarin (*prioritet 2*)
- erbjuda personer med förmaksflimmer och förhöjd risk för stroke ( $\text{CHA}_2\text{DS}_2\text{VASc}$  1) behandling med apixaban, dabigatran, rivaroxaban eller warfarin (*prioritet 5*).

## *Hälso- och sjukvården bör inte*

- erbjuda personer med förmaksflimmer och förhöjd risk för stroke (CHA<sub>2</sub>DS<sub>2</sub>VASc 1 eller större) behandling med acetylsalicylsyra eller acetylsalicylsyra i kombination med klopidoogrel (*icke-göra*)
- erbjuda personer med förmaksflimmer och utan riskfaktorer för stroke (CHA<sub>2</sub>DS<sub>2</sub>VASc 0) antikoagulationsbehandling (*icke-göra*).

# Regionala riktlinjer för perorala antikoagulantia vid förmaksflimmer i Region Skåne

Dokumentet fastställt av Läkemedelsrådet 2014-08-26

## Behandling med perorala antikoagulantia

Alla aktuella patienter ska informeras om möjligheten till behandling med antikoagulantia med de olika preparatens för- och nackdelar.

*I de nya riktlinjerna jämföras de fyra preparaten warfarin, dabigatran, rivaroxaban och apixaban. De regionala riktlinjerna tar inte ställning i valet mellan warfarin, dabigatran, rivaroxaban och apixaban då tillräckliga data som stöder ett sådant val inte finns i nuläget.*

*Valet får istället styras utifrån den enskilda patientens karakteristika och preferenser utifrån nedan givna fördelar och nackdelar med respektive preparat.*

För patienter som redan är välinställda på warfarin och trivs med behandlingen ska byte givetvis ej ske.

# FIRST

## Förmaksflimmer I Region Skåne-Trombosprevention

Slutenvården

Öppenvården

Region Skåne

LIF

I Skåne > 30 000 med förmaksflimmer

18 000 proppförebyggande behandling

Mål 80 %

300-400 stroke/år kan förhindras

## Syfte FIRST

Öka andelen patienter med förmaksflimmer som får adekvat antikoagulantia-behandling för att minska strokeinsjuknandet

## Praktiskt genomförande

25 vårdcentraler

Forskningsjuksköterskor går igenom EKG på pat med diagnos förmaksflimmer, fladder, palpitationer och extraslag

Systematisk journalgenomgång

## Audit

½ dag med vårdcentralens läkare  
och kardiolog

CRF går igenom

Ev ak-behandling initieras

Kontrollgrupp

# Tidsplan

Insamling av data och audit 2014-2016

Analys och uppföljning 2015-2025

Tack!